

**Wspomaganie szkół w zakresie
rozwoju kompetencji uczniów
– porozumiewanie się w językach obcych
na II etapie edukacyjnym
– materiały dla uczestników i trenerów**

ZJAZD 4

„Szkolenia i doradztwo dla pracowników systemu wspomagania oraz wdrożenie kompleksowego wspomagania w zakresie kompetencji kluczowych” POWR.02.10.00-00-5002/17-00

Szablony oceny kształtującej do konstrukcji *Can I have...?* oraz nazw pamiątek wakacyjnych lub z innego obszaru wybranego przez nauczyciela

Nauczyciel na formatce *nacobezu* zaznacza kolorami poziom opanowania danych umiejętności. Znaczenie kolorów:

- zielony – zadanie w pełni wykonane,
- niebieski – zadanie wykonane z niewielkimi pomyłkami,
- żółty – zadanie wymaga poprawy.

Jeżeli praca ucznia wykonana jest bezbłędnie, nauczyciel może pominąć trzeci i czwarty element informacji zwrotnej. Jeżeli pojawiły się błędy, należy uwzględnić dwa ostatnie elementy.

NACOBEZU

Po zakończeniu tego unitu:

- rozumiem i potrafię powiedzieć *Can I have...?*;
- znam nazwy pamiątek wakacyjnych: *poster, mug, fridge magnet, postcard, keyring, T-shirt*;
- łączę nazwy pamiątek z obrazkami;
- uzupełniam brakujące litery w poznanych słowach;
- znam pytanie *How much is...?*;
- potrafię zapytać o cenę różnych pamiątek;
- umiem podać cenę;
- umiem ułożyć dialog z rozsypanki zdaniowej.

3. Jak możesz to poprawić?

Ponownie zastosuj w ćwiczeniach zadanie... i pokaż mi.

Pobaw się w mieszanie języków polskiego i angielskiego. Gdy będziesz w sklepiku szkolnym, pomyśl sobie: *Can I have drożdżówka?*

4. Jak pracować dalej?

Nowe wyrazy i wyrażenia zapisuj na żółtych karteczkach i wieszaj nad łóżkiem. Popatrz na wyrazy przez 5 minut każdego dnia przed zaśnięciem. Co jakiś czas zmieniaj karteczki.

Powtarzaj nowe słówka i zdania przez krótki czas np. 10 minut, ale rób to często.

Wyzywaj swoich rodziców lub rodzeństwo na pojedynkę i pytaj ich: Czy wiesz, jak kupić w sklepie w Londynie plakat albo magnes na lodówkę?

Szablon oceny kształtującej do umiejętności mówienie

Pierwsze dwa elementy oceny kształtującej zostały zawarte w poniższej tabeli. Nauczyciel, oceniając pracę ucznia, kolorowymi markerami zakreśla stopień wypełnienia wszystkich wymagań:

- na zielono – uczeń spełnia wymagania,
- na żółto – uczeń nie spełnia wymagań,
- na niebiesko – uczeń częściowo spełnia wymagania.

Jeśli uczeń doskonale poradził sobie z zadaniem, nauczyciel zielonym kolorem zakreśla przestrzeń przy danym kryterium w drugiej kolumnie tabeli. Jeśli uczeń nie poradził sobie z zadaniem, nauczyciel żółtym lub niebieskim kolorem zakreśla przestrzeń przy odpowiednim kryterium w czwartej kolumnie tabeli.

Pozostałe dwa elementy oceny kształtującej nauczyciel sporządza, wybierając właściwe dla ucznia określenia.

Imię _____			
To już potrafię!	Umiem wymienić 3-4 problemy, które mam na co dzień.		Nad tym muszę popracować!
	Umiem zapytać, co się stało.		
	Umiem zareagować na pytanie, co się stało.		
	Potrafię wykorzystać 3 sposoby (początki zdań), aby komuś doradzić.		
	Umiem zakończyć rozmowę.		

3. Jak to poprawić?

Przygotuj się z wybranym kolegą do rozmowy na temat jednego z problemów i wspólnie przedstawcie przygotowany mini dialog.

Kiedy w tym tygodniu spotkamy się na korytarzu, za każdym razem zapytaj mnie po angielsku, co się stało.

Mój pies nie lubi się z moim kotem. Doradź mi w mailu, co mogę zrobić.

4. W jakim kierunku pracować?

Kiedy masz problem, pomyśl jak to powiedzieć po angielsku.

Kiedy widzisz, że Twój bohater filmowy ma problem, doradź mu w myślach: *Why dont' you...? / You could...*

ZAŁĄCZNIK X1

Korzystając z telefonu komórkowego lub laptopa, wejdź na stronę eTwinning i zapoznaj się z przykładowym zrealizowanym projektem. Przygotuj odpowiedzi na pytania:

1. Jakie kompetencje kluczowe kształtowane są w ramach projektu?
2. Poprzez jakie działania kształtowana jest kompetencja porozumiewania się w językach obcych?
3. Które z działań projektu uważasz za szczególnie cenne z perspektywy rozwijania kompetencji porozumiewania się uczniów.
4. Na ile i w jaki sposób realizacja takiego projektu przygotowuje do otwartości na inne kultury, radzenia sobie ze stresem w sytuacjach typu: podróż, dłuższy wyjazd do innego kraju etc.
5. Jakie narzędzia i umiejętności TIK zostały wykorzystane w projekcie?

ZAŁĄCZNIK X2

Co mogę powiedzieć o kraju i regionie, w których mieszkam?

.....

Skąd pochodzą moi dziadkowie?

.....

Co wyróżnia mowę mieszkańców mojej miejscowości, mojego regionu?

.....

Słowa podróżnicy.

.....

Bliskie mi osoby uczą się / mówią...

.....

Sylwetki językowe znanych osób.

.....

Drzewo językowe mojej rodziny.

.....

Języki, które znam i poznaję w szkole i poza nią.

.....

Kraje, miasta, regiony, które zwiedziłam / zwiedziłem i które chciałabym / chciałbym zwiedzić.

.....

Moje spotkania z cudzoziemcami.

.....

Konkurs dla początkujących reporterów / przewodników turystycznych.

.....

A jak Andora.

.....

Co zapamiętałam / zapamiętałem z rzeczywistej lub wirtualnej podróży za granicą?

.....

Etiudy trenerskie – główne założenia

Zadania

1. Opracuj scenariusz trzygodzinnych (3 × 45 min) warsztatów szkoleniowych dla całej rady pedagogicznej lub wybranej grupy nauczycieli, w których w sposób praktyczny wykorzystasz wiedzę zdobytą na szkoleniu.
2. Zaplanuj warsztaty tak, aby zrealizować jeden lub więcej z podanych celów, realizowanych w trakcie naszych warsztatów, i uwzględnionych w ramowym programie szkolenia.

Nauczyciel / nauczycielka / szkoła:

- a) rozumie, na czym polega, i rozpoznaje, w jakich działaniach i zachowaniach przejawia się kompetencja związana z porozumiewaniem się w językach obcych;
- b) rozumie potrzebę rozwijania i wpływ kompetencji porozumiewania się na sukces uczniów na kolejnych etapach kształcenia oraz dba o jej rozwijanie u uczniów, potrafi pokazać uczniom atrakcyjność posiadania kształtowanej kompetencji;
- c) dba o stopniowy rozwój indywidualnych strategii uczenia się w procesie przyswajania języków obcych;
- d) dostrzega rolę nauczycieli innych przedmiotów w kształtowaniu kompetencji porozumiewania się w językach obcych;
- e) postrzega sprawność porozumiewania się w języku ojczystym jako bazę kompetencji porozumiewania się w językach obcych (rozumienie, wyrażanie, interpretowanie myśli, pojęć i faktów);
- f) współpracuje w zespole nauczycieli przy wykonywaniu wspólnych zadań i projektów, w tym projektów międzynarodowych;
- g) własną postawą modeluje przestrzeganie zasad właściwej kultury komunikowania się w różnych kontekstach partnerskiego dialogu i współdziałania z uczniami;
- h) buduje i dba o relacje z uczniami i ich rodzicami oraz ze wszystkimi osobami, które uczestniczą w procesie kształtowania kompetencji porozumiewania się;
- i) zna i stosuje metody i techniki uczenia się / nauczania, służące rozwijaniu kompetencji porozumiewania się w językach obcych, i określa warunki do ich realizacji na II etapie edukacyjnym;
- j) zna i stosuje sposoby oceniania sprzyjające rozwijaniu kompetencji (m.in. strategie oceniania kształtującego);
- k) buduje podstawy autonomicznych postaw uczniów w procesie uczenia się języków;
- l) wykorzystuje wnioski z najnowszych badań na temat efektywności nauczania języków obcych i wdraża odpowiednie zmiany, m.in. odnosi się do rekomendacji płynących z badania BENJA, które zakładają
  - wprowadzenie systemu wsparcia polegającego na obserwacji lekcji i jej wspólnym omawianiu;
  - możliwość konsultacji stosowanych metod pracy z ekspertami;
  - uczestnictwo w programach międzynarodowych, takich jak wymiana nauczycieli w ramach programu Erasmus;
  - unikanie zbytniego zdominowania komunikacji na lekcji przez nauczyciela; nauczyciel występuje w roli organizatora pracy w parach i grupach;
  - wprowadzenie mniej klasycznych form pracy na rzecz ćwiczeń, które angażują uczniów w wypowiedzi ustne (dialogi, odgrywanie ról, opowiadanie przez uczniów usłyszanych lub przeczytanych tekstów);
  - ograniczenie znacznego udziału języka ojczystego w komunikacji na lekcji; wskazanie na narzędzia i strategie umożliwiające zmaksymalizowanie używania języka nauczanego od najmłodszych klas;
  - efektywne użycie TIK i materiałów autentycznych;

- wprowadzanie tekstów ustnych oraz pisemnych o ilości przekraczającej pojedyncze frazy czy zdania;
  - zapewnienie pracy z tekstami, które współgrają z zainteresowaniami uczniów;
  - interesującą i motywującą tematykę zadań;
  - stosowanie zróżnicowanych form powtarzania tego samego materiału językowego, tak aby uczniowie chętnie i z radością ćwiczyli słowa i zwroty;
  - zachęcenie uczniów do formułowania dłuższych komunikatów, utrwalanie spontanicznych wypowiedzi uczniów, prowokowanie interakcji, wykorzystywanie naturalnych zdolności aktorskich uczniów;
  - rozwijanie zdolności metapoznawczych;
  - komunikowanie celów lekcji wraz z ich uzasadnieniem – wykazanie sensu poszczególnych zadań;
- m) buduje pozytywne nastawienie do języka (pozytywne podejście do procesu uczenia się, ciekawość języków i komunikacji międzykulturowej, w tym otwarcie na języki jako jedno z podejść pluralistycznych);
- n) wskazuje sposoby kształtowania u uczniów na II etapie edukacyjnym wiedzy o świecie, społeczeństwie i kulturze obszaru poznawanego języka oraz budowania świadomości różnorodności kulturowej;
- o) przygotowuje uczniów do radzenia sobie z poczuciem inności i stresem w sytuacji zetknięcia się z nieznaną kulturą;
- p) inicjuje współpracę z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz edukacji międzykulturowe i językowej (np. British Council, Goethe Institut, Alliance Française, American Corner, ambasady etc.);
- q) wykorzystuje Europejskie Portfolio Językowe do wdrażania uczniów do samooceny i stopniowego nabywania postawy autonomicznej w uczeniu się;
- r) stwarza sytuacje wychowawcze, w których uczniowie komunikują swoje potrzeby;
- s) dokonuje ewaluacji wybranych zadań w podręcznikach do nauki języków obcych pod kątem aktywnych form nauczania oraz rozwijania umiejętności pracy.

3. Zasady prezentacji.

- a) Czas trwania to 30 minut, **z czego minimum 20 min. stanowią** ćwiczenia praktyczne, przeprowadzone krok po kroku i doświadczone przez uczestników.
- b) Przedstaw temat, cele oraz strukturę zaplanowanego warsztatu, następnie przeprowadź ćwiczenie praktyczne.
- c) Trzymaj się ustalonego czasu – pamiętaj, że są kolejne etapy.